

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **K. K.** skazanego z art. 191 § 1 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zb. z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i innych, po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2024 r. w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 532 § 3 k.p.k. wniosku obrońcy skazanego w przedmiocie wstrzymania wykonania wyroku Sądu Okręgowego Szczecinie z 22 listopada 2023 r. sygn. akt IV Ka 513/23, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Gryfinie z 16 listopada 2022 r. sygn. akt VI K 454/19, na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł:

nie uwzględnić wniosku i odmówić wstrzymania wykonania zaskarżonego kasacją wyroku.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z 22 listopada 2023 r. sygn. akt IV Ka 513/23, utrzymał w mocy orzeczenie Sądu Rejonowego w Gryfinie z 16 listopada 2022 r. sygn. akt VI K 454/19, którym oskarżony **K. K.** został uznany winnym następujących przestępstw:

- z art. 191 § 1 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zb. z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., w związku z czym na podstawie art. 189 § 1 k.k. w

zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności (pkt I wyroku);

- z art. 263 § 2 k.k., w związku z czym na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt II wyroku);
- art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (pkt III wyroku), w związku z czym na art. 62 ust. 2 tej ustawy wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt III wyroku).

Ponadto na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. sąd I instancji połączył wymierzone oskarżonemu kary pozbawienia wolności w pkt I-III i orzekł karę łączną 4 lat pozbawienia wolności (pkt IV wyroku) oraz orzekł obowiązek naprawienia szkody na rzecz A. C. solidarnie ze współsprawcami czynu w kwocie 1 500 złotych (pkt VI wyroku), a także orzekł o nawiązkę na rzecz Poradni w S. w kwocie 5 000 złotych (pkt VII), a nadto orzekł o przepadku wskazanych przedmiotów na rzecz Skarbu Państwa (pkt VIII wyroku).

Od powyższego rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego kasację wywiódł obrońca skazanego, podnosząc w niej zarzut rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego, mającego istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie obrazę art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. oraz wskazał na zaistnienie bezwzględniej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 9 i 11 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.

Ponadto obrońca w kasacji wniósł o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia okazał się bezzasadny.

W przypadku wniesienia kasacji Sąd Najwyższy na mocy art. 532 § 1 k.p.k. ma możliwość wstrzymania wykonania zaskarżonego tym środkiem orzeczenia,

jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od ewentualnego rozstrzygnięcia kasacji. Ta regulacja procesowa nie formułuje natomiast przesłanek, od których uzależnione jest wstrzymanie wykonalności zaskarżonego kasacją orzeczenia przez Sąd Najwyższy. Przy tego rodzaju wniosku jednocześnie należy mieć na względzie zasadę niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń, o której mowa art. 9 k.k.w. Wobec istnienia powyższej zasady zauważyć zatem należy, iż możliwość przewidziana w art. 532 § 1 k.p.k., odnosi się do okoliczności o charakterze absolutnie wyjątkowym, albowiem te prawomocne wyroki korzystają z domniemania ich prawidłowości (*res iudicata pro veritate accipitur*).

W zakresie możliwości wstrzymania wykonalności prawomocnego orzeczenia Sąd Najwyższy w niniejszym składzie aprobuje stanowisko utrwalone w orzecznictwie, a mianowicie, iż: ze względu na wyjątkowość instytucji, o której mowa w art. 532 § 1 k.p.k., wstrzymanie prawomocnego orzeczenia powinno być uzasadnione szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami prowadzącymi do wniosku, że wykonanie kary przed rozpoznaniem kasacji spowodowałoby dla skazanego zbyt poważne i w zasadzie nieodwracalne następstwa (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 18 listopada 2003 r. sygn. IV KK 347/03; z 22 stycznia 2020 r. sygn. III KK 5/20 oraz z 23 maja 2022 r. sygn. V KK 130/22). Zauważyć też należy w tym kontekście, że powodem wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia w trybie art. 532 § 1 k.p.k. nie może być tylko (mniejsza czy większa) dolegliwość dla skazanego związana z koniecznością odbywania kary, czy, tym bardziej - stosowaniem środków karnych i obowiązków zapłaty.

Nadto potrzeba zastosowania wskazanej w art. 532 k.p.k. instytucji może też zaistnieć wówczas, gdy wystąpi wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji, widoczne wręcz *prima vista*. Samo jej wniesienie nie ma więc *ex lege* wpływu na wykonanie zaskarżonego nią prawomocnego rozstrzygnięcia. Nie stanowi zatem ani dostatecznej podstawy do wstrzymania wykonania prawomocnych wyroków, ani nie wzrusza prawomocności zaskarżonego orzeczenia. Rację mają komentatorzy, którzy stwierdzają, że „istotą umiejscowienia tej instytucji w postępowaniu kasacyjnym jest to, aby Sąd Najwyższy miał

możliwość uruchomienia instytucji wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia wtedy, gdy chociażby pobieżna analiza zarzutów kasacji wskazuje, że prawomocne orzeczenie dotknięte jest tak poważnym uchybieniem, iż wykonywanie kary może prowadzić do wyjątkowo dolegliwych lub wręcz nieodwracalnych skutków dla skazanego” (zob. T. Grzegorzczuk, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, 2008, s. 1117-1118; J. Matras, [w:] Kodeks postępowania karnego. Komentarz pod redakcją K. Dudek, wydanie 2, s. 1193). Dokonując tego rodzaju, tak w istocie limitowanej przedmiotem niniejszego postępowania, oceny (która żadną miarą nie determinuje, ani jakkolwiek określa tej ostatecznej, możliwej do przeprowadzenia dopiero po merytorycznym rozpoznaniu przedmiotowej skargi) i czyniąc to w kontekście podniesionych przez skarżącego okoliczności, nie można podzielić jego przekonania o tym, że z tego rodzaju sytuacją, która uzasadniałaby przerwanie wstrzymania wykonania prawomocnego wyroku mamy do czynienia *in concreto*.

Podniesione przez obrońcę okoliczności, stanowiące uzasadnienie przedmiotowego wniosku, wobec swojej doniosłości i bardzo poważnych konsekwencji procesowych wymagają rzetelnej i szczegółowej oceny, i to nie tylko w kontekście tych przywołanych przez niego okoliczności i uwarunkowań prawnych. To dopiero pozwoli rozważyć, czy rzeczywiście *in concreto* zaistniały (i to jeszcze na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego) wskazane przez obrońcę bezwzględne przyczyny odwoławcze, o których mowa art. 439 § 1 pkt 9 i 11 k.p.k. Niewątpliwie zakres i charakter tej oceny przekracza ramy niniejszego postępowania, a okoliczności przedstawione przez wnioskodawcę nie pozwalają ich obecnie interpretować, aż tak kategorycznie i jednoznacznie, by w oparciu o to nieomal potwierdzić jej słusność. Nie przesądzając zatem końcowej oceny zasadności kasacji obrońcy skazanego, także w zakresie obecnie zgłaszanych przez niego zarzutów, stwierdzić należy, iż tego rodzaju zaszłość uzasadniająca wstrzymanie zaskarżonego wyroku nie zaistniała. Według obecnej oceny - dokonanej w wymiarze determinowanym potrzebą niniejszego postępowania - prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji nie jest aż tak jednoznacznie wysokie, by to stanowiło wystarczającą podstawę do uwzględnienia przedmiotowego wniosku.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji.

[J.J.]

SSN Ryszard Witkowski

[ms]